

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали II науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

школярів

Кремєниця Анастасія Досвід реалізації педагогічної освіти батьків молодших школярів у сучасних умовах в Україні 51

Кузнєцова Наталія Досвід організації педагогічного партнерства школи і сучасної сім'ї 52

Садовнича Анастасія Організація педагогіки партнерства у процесі соціалізації молодших школярів 53

СЕКЦІЯ 5

РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Козорог Вероніка Поглиблене вивчення навчального матеріалу як основа розвитку обдарованості 54

Пашкова Марина Особливості організації психолого-педагогічного супроводу академічно обдарованих учнів 55

СЕКЦІЯ 6

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКІ СТУДІЇ

Бережна Ольга Практична реалізація ідей А. Макаренка у сімейному вихованні 56

Борисовська Юлія Дидактика К.Д. Ушинського 57

Гасанова Гюльшад Джамал кизи Педагогічні ідеї Г. Ващенко в розбудові національної системи освіти 58

Демченко Наталія Народна педагогіка про формування працелюбства у дітей 59

Дрозд Юлія Досвід просвітницької діяльності Б. Грінченка 60

Мацишина Світлана Методи навчання читання в домашній освіті першої половини XIX ст. 61

Мирошнікова Ганна Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо гуманістичного виховання молодших школярів 62

Навроцька Катерина Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо вимог до особистості вчителя 63

Підгорна Тетяна Педагогічні погляди С. Русової щодо виховання особистості 64

Тер-Арсенян Наталія Підготовка вчителя початкових класів: погляд К.Д. Ушинського 65

Хоменко Юлія Цінності сімейного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка 66

Шведова Наталія С. І. Миропольський про роль просвітництва 67

С. І. Миропольський про роль просвітництва

Шведова Наталія

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Л.С. Філатова

С. І. Миропольський як і К. Д. Ушинський, бачив головний засіб покращення життя народу в розповсюдженні просвітництва, в широкому розвитку народної освіти. Він не одноразово підкреслював у своїх працях, що моральна економічна велич народу, його сила та могутність, його безпека та слава – в просвітництві.

Літературно-педагогічну спадщину С.І. Миропольського можна згуртувати у такі групи: переклади, науково-методичні статті, рецензії, підручники, методичні посібники для вчителів, які вчений комітет Комітет Міністерства народної освіти визнав як ті, що заслуговують уваги, схвалення та використання як учбових посібників для бібліотек, учительських інститутів, семінарій та початкових шкіл. Це не випадково, тому що для С.І. Миропольського було характерно серйозне та сумлінне ставлення до написання літературно-педагогічних праць. При кожному новому виданні, використовуючи примітки критики, він обов'язково робив необхідні виправлення. Треба відмітити, що його книги витримували декілька видань. Сергій Іринєєвич ніколи не претендував на особливу самостійність наукових досліджень та користувався всім, що з'являлось та зберігалось з цього питання. Під час написання рецензій Миропольський відмічав, що критика не повинна бути причепливою, а навпаки – бути суворо уважною та справедливою. Даючи рецензію на чийсь працю, педагог нападав не на особистість, а на ті сторони праці, які йому здавались слабкими, вказував на кращі сторони роботи та правильне вирішення проблеми, яка розглядалась.

Сергій Іринєєвич слугував справі просвітництва, всіма силами ділився зі всіма тим, що було вироблено їм у ході практичного та теоретичного вивчення шкільної справи (як наставник народних вчителів, свою роботу в школі, в «тиші кабінету», спостереженням під час педагогічних мандрівок по всіх кінцях великої країни). С.І. Миропольський вважав, що народна школа повинна бути рушійною силою будь-якого успіху та ствердження тих моральних основ, на яких ґрунтується держава, а керівники початкових учбових закладів, на його погляд не достатньо ясно розуміють життєве значення школи.

Миропольський своїми працями намагався підняти значення школи для мас, показати живий зв'язок, який існує між освітою та добробутом народу, пробудити думку та вказати шлях до вирішення завдань в педагогічній практиці. Він звертав увагу суспільства на те, що народна школа до тих пір не буде мати майбутнього, доки навчання не стане в ній виховуючим, що не можна змішувати навчання розумове з моральним, що перше завжди було та буде головним провідником другого в суспільстві.

Отже, за С. І. Миропольським освіта є найкращим подарунком для народу, а не постанови та накази, які не покращують народної моральності.